

SÜG-Press

---

28. august 2013 - Mida Juku ei õpi, seda Juhan ei tea - Number 386

PÜHAPÄEVAST PÜHAPÄEVANI

P 01.09

10.00 1. klasside aktus aulas

11.00 1. – 12. klasside klassijuhatajatunnid

11.30 Aktus kooli ees

11.45 Rongkäik kesklinna KOOLIRAHU tseremooniale

K 04.09

Klasside pildistamine

14.00 Juhtkonna koosolek

15.00 Metoodikanõukogu koosolek

E 09.09

18.00 1. – 4. klasside lastevanemate koosolekud

T 10.09

18.00 5. klasside lastevanemate koosolekud

K 11.09

15.45 Klassijuhatajate nõupidamine

N 12.09

18.00 6. – 9. Klasside lastevanemate koosolekud

PEDAGOOGILISED KÕNELUSED

E, 02.09 Viljar Aro

T, 03.09 Anne Teigamägi. Loodusõpetajate õppereis

K, 04.09 Irena Sink, Kersti Truverk. Malest

N, 05.09 Direktsiooni info

R, 06.09 Merle Prii. TÜ innovatsioonisõprade konverentsist

E, 09.09 Viljar Aro

T, 10.09 Triino Lest. Huvijuhtide suveakadeemia

K, 11.09 Marina Mäetalu, Margit Mägi. Tervis tuleb tegutsedes

DIREKTSIOON TÄNAB

Juunikuu töötajate üldkoosolekul anti välja lõppeva õppeaasta Vikerkaare ja Virmaliste preemiad. Preemiate saajad olid:

VIKERKAARE preemia üllatava, eneseületava erakordse tulemuse eest:

- Liis Ojasaar
- Reet Lulla
- Anne Teigamägi
- Virve Lõbus
- Triino Lest
- Aime Metsmaa
- Merit Karise

VIRMALISTE preemia saajad eneseületava ja erakordse töö eest teenistujate hulgas:

- Stella Hommik
- Andreas Noor
- Lea Viidul

- Marina Viitak
- Urve Tiits

ELAGU KOOL!

Eelmise õppeaasta põhiküsimuseks kujunes — KUIDAS EDASI?

Viimast poolaastat jätkus Saaremaa Teadus- ja Huvikooli projekt ja tuli mõelda, kuidas jaanuarist jätkata ilma selleta e milliseks saab loodav kool. Selguski, et rahalised võimalused vähenevad oluliselt. Valmis keskkonnahariduskeskus. Üha selgemaks pidid ja peavad saama visioonid ka seal toimuma hakkava tegevuse osas. Anne laborid on ülimalt populaarsed ja projektid edasiviivad, aga terviküsteemini on veel arenguruumi. Algamas on uue õppekava rakendamise kolmas aasta ja võimalik teha ka parandusi. Arengukavaga ei ole me vahepeal juba teist aastat eriti tegelnud, aga peaaegu valminud linna arengukavast on üht-teist võtta ja ka uuendatud PGS annab omad mõjutused. Samas on hariduse rahastamine kogu riigi tasandil veel väga ebaselge. Põhikoolilõpetajate arvu vähenemine raskendab järjest enam ka gümnaasiumi komplekteerimist. Kõik see ei tekita piisavat kindlustunnet sellise arengukava koostamiseks, millest juhinduda vaatamaks tulevikku. Ometi püüame rutiinist välja e kõike silmade särades ja pühendumise ja kirega- see mõte on meis süvenenud viimased kolm aastat.

Erilisena jätavad möödunud kooliaasta veel meelde kooli kaheksandad olümpiamängud, bändide kõrgkvaliteet kabarees, Anna Raudkatsi nimeline esimene võistutantsimine, Magnus Kaldjärve rahvusvaheliste olümpiaadide kuld- ja hõbemedal. Ja muidugi filmid- abiturientide „Gangnam Style“ ning üheteistkümnendike ja ametikooli koostöös valminud Brüsseli võidufilm. Rõõm on ka klassitüüpiest uhiuutest arvutitest ja mugavamaks kohendatud terminalide klassist. Aga kõigest olnust juba täpsemalt kooli aastaraamatust.

Algav õppeaasta toob meie kooli 52 esimeste ja 79 kümnnandate klasside õpilast ning koguni 4 uut õpetajat.

Saab olema KiVa-projekti aasta ehk kiusamisvastane aasta ning kõik koolid kohtuvad ühisel Koolirahu väljakuulutamisel Kuressaare kesklinnas. Siis läheb lahti nagu ikka — nii õppimine kui traditsioonid ja ehk ka veidi uuendusi...

Kõige erilisemaks kujuneb aasta ehk abiturientidele ja üheksandikele — mingi teil hästi! Soovin kõigile sära silmisse ja rahu südamesse, siis tulevad ka õnnestumised kõiges!

Kooli aasta-eesmärgiks saab olema MÄRKA JA HOOLI!

Viljar Aro, koolijuht

KLASSIJUHATAJATUNDIDE RUUMID 1. SEPTEMBRIL

5A klass ruum 406
5B klass ruum 410
6A klass ruum 220
6B klass ruum 305
7A klass ruum 310
7B klass ruum 313
8A klass ruum 409
8B klass ruum 308
9A klass ruum AULA
9B klass ruum 315
10A klass ruum 301
10B klass ruum 317
10C klass ruum 141
11A klass ruum 138
11B klass ruum 320
11C klass ruum 416
12A klass ruum 407
12B klass ruum 413
12C klass ruum 411

Marek Schapel, õppealajuhataja

UUED ÕPETAJAD

Sel õppeaastal koolis alustavad uued õpetajad:

Kaie Raud – 3a klassi klassijuhataja

Marika Tiikmann – 3c klassi klassijuhataja

Helle Kukk – 5c klassi klassijuhataja

Sven Tehu – arvutiõpetuse õpetaja

Meie uued klassijuhatajad:

1a klass – Irena Sink

1b klass – Kersti Truverk

5a klass – Linda Kuuseok

5b klass – Merle Prii

10a klass – Merje Oopkaup

10b klass – Merike Kuldsaar

10c klass – Diana Õun

TULE KREPUTLASTESSE VÕI KREVERASSE!

Hei, teatrihuvilised!

Põhikooli näitering Kreputlased ja gümnaasiumi kooliteater Krevera võtavad vastu uusi liikmeid.

Huvilistel anda endast teada neljapäevaks,

5. septembriks Rita Ilvesele, ruum 411.

Rita Ilves, näiteringide juhendaja

TULE KREISISSESSE!

Kes on huvitatud gümnaasiumiosa näiteringi „Kreisis“ tegevusest, võtke ühendust õpetaja-juhendaja Sirje Kreismaniga (ruum 413).

Sirje Kreisman

TEADE RAAMATUKOGULT

Saaremaa Ühisgümnaasiumi RAAMATUKOGU tervitab kooliperet algava õppeaasta puhul!

AVATUD E – R 8 - 17

tel. 45 24437

Kojulaenutuse tähtajad:

- raamatud — 21 päeva
- õpikud — 1 õppeaasta
- ajakirjad ja uurimistööd — 1 nädal

NB! Raamatukokku laenutama tulles tuleb kaasa võtta õpilaspilet (kooli ISIC kaart).

Laenutatud teavikud tuleb tagastada õigeaegselt (õpikud õppeaasta lõpul)! Vajadusel saab

raamatut pikendada 7 päevaks siis, kui seda ei soovi lugeda teised õpilased.

Meeldetuletuseks õpilastele: õpikutele kirjutage sisse oma nimi ja klass, et õpikud vahetusse ei läheks.

Raamatukogus olevaid raamatuid saate vaadata veebikataloogist RIKSWEB — <http://192.168.0.5/riksweb/>

Väljaspool kooli saab andmebaasi vaadata — <http://syg.edu.ee:8080/riksweb/>

Veebikataloog on leitav ka kooli kodulehelt <http://www.syg.edu.ee> (raamatukogu).

Kaotatud või rikutud teavikud tuleb asendada sama või mõne muu raamatukogule vajaliku trükisega või tasuda nende turuväärtus.

Infot raamatukogu tegemiste, kohustusliku kirjanduse ja muu huvitava kohta leiate raamatukogu AJAVEEBIST — <http://www.sygrmtk.blogspot.com/>

Raamatukogus saab printimiseks ja õppeülesannete täitmiseks kasutada kahte terminalarvutit (USB mälupulka vms. andmekandjaid neis kasutada ei saa).
Printimine: 1 A4 lk. – 0.10 €

Head kooliaastat soovides
livi Vikat, raamatukogu juhataja
Meeli Ool, raamatukoguhoidja

KiVa

KIVA — MIS SEE ON?

Kindlasti olete juba meediast lugenud või kuulnud, et meie kool on liitunud kiusamisvaba kooli

ehk KiVa programmiga. KiVa on Turu Ülikooli teadlaste poolt väljatöötatud õppeprogramm, mis on aidanud oluliselt vähendada koolikiusamist ning koolist väljalangevust. Eestis loodud Sihtasutus Kiusamise Vastu plaanib sellel õppeaastal läbi viia KiVa pilootprojekti kahekümmes Eesti koolis, millest saavad osa 1.- 6. klasside õpilased. Tegu pole üheaastase projektiga, vaid püsiva kiusamisvastase ennetava tööga koolis.

KiVa programm töötab mitmel tasandil:

1) ENNETUSTEGEVUSED

Kooli 1.-6. klasside õppekavva lülitatakse KiVa tunnid. Klassijuhataja annab KiVa õppematerjalide alusel kõikidele õpilastele iga kuu kaks 45-minutilist ainetundi, kus keskendutakse laste sotsiaalsete oskuste arendamisele ning kiusamise kui probleemi teadvustamisele ja kiusamisjuhtumite lahendamiseks kohasele käitumisele. Paljud KiVa ainetundides käsitletavat teemat langevad kokku riiklikus õppekavas sätestatud üldpädevustega.

Lisaks õpilastele kaasatakse ennetustegevusse kogu kooli personal ja lapsevanemad.

2) KIUSAMISJUHTUMITE LAHENDAMINE

Meie koolis alustab tegutsemist KiVa meeskond, kuhu kuuluvad koolipsühholoog Mia Rand, vene keele õpetaja Inga Paaskivi, klassiõpetajad Ruta Kelt ja Marina Mäetalu, kes on SA Kiusamise Vastu juhendajate poolt koolitatud. KiVa meeskonna ülesanne on projekti käivitamine koolis, kõikide osapoolte informeerimine, koostöö klassijuhatajatega, üksikute keerulisemate kiusamisjuhtumite lahendamine. Vajadusel viib KiVa meeskond läbi vestlused kiusamisjuhtumite osalenud õpilastega. Toimuvad individuaalsed ja grupivestlused. Lihtsamete juhtumite lahendamise tegelevad klassijuhatajad. Kiusamisjuhtumite lahendamise järgselt informeeritakse nii ohvri kui ka kiusaja vanemaid.

3) KIVA PROGRAMMI KESKSEKS OSAKS ON HINNATA PROGRAMMI TÕHUSUST.

KiVa koolides täidavad õpilased internetiküsitluse, mis annab teavet koolikeskkonna hetkeseisu kohta. Septembri 3.nädalal vastavad küsitlusele 2.-6. klassi õpilased ja maikuu 1.-6. klassi õpilased. Uuringu tulemusena koostab SA Kiusamise Vastu raporti kooli juhtkonnale, andes ülevaate koolikiusamise olukorrast meie koolis.

4) KIVA ON NÄHTAV

Projektiaastal on koolis nähtaval kohal plakatid, mis annavad teada õpilastele, et nad käivad KiVa koolis, kus kiusamist ei sallita. Nähtavaks muutuvad ka korrapidaja-õpetajad, kes kannavad KiVa logoga veste. Vestid meenutavad lastele ja õpetajatele endile kohustust tagada iga lapse turvalisus, vähendada kiusamise võimalikkust ning tegeleda probleemsete olukordadega.

Tänaseks on paljude riikide kogemusest teada, et kiusamise vähendamiseks on tarvis pidevat süsteemset tööd nii iga lapse kui ka terve kooli tasandil. Loodame, et KiVast saab kasulik abivahend heade suhete arendamisel ja kiusamise vastu võitlemisel meie koolis.

Sujuvat KiVa-aastat meile kõigile!

KiVa meeskonna nimel

Ruta Kelt ja Marina Mäetalu

„BELIEVE IT OR NOT“ — OLI ÜLITORE PROJEKTIAASTA!

2012. aasta suvel sai meie kool väga hea uudise osaliseks. Projekt, mille olime üheskoos Euroopa kolleegidega kirjutanud, sai Archimedese sihtasutuselt Comenius heakskiidu ning rahastuse 20 000 euro näol. See summa on mõeldud nii õpilaste kui õpetajate projektiga seotud põhjendatud kulude katmiseks. Inglise keele õpetaja Reet Lulla: „Tegemist on heade juhuste kokkulangemisega, et kooli õpilastel ning õpetajatel nii paljude erinevate kultuuridega tutvuda õnnestub. 2007. aastal käisime Euroscola projekti raames Strasbourgis, kus igal aastal saavad õpilased võimaluse läbi mängida Europarlamendi istungi. Kui me pikas turvajärjekorras ootasime, seisid meie ees ueilslased. Meil tekkis nendega hea kontakt ja nad kutsusid meid külla. 2009. aastal see õnnestuski. Seal arenes asi edasi projektini Believe It Or Not, mille juhtpartneriteks on sakslased.“ Projekti eesmärgiks on uurida, mida noored inimesed tänapäeval usuvad. Euroopa Liidu rahastatud projekt hõlmab religiooni, kunstiajalugu, arhitektuuriajalugu jne. Kaheaastases BION projektis osaleb kokku kaheksa riiki - peale Eesti (Saaremaa Ühisgümnaasium) veel ka Tšehhi, Itaalia, Wales, Rumeenia, Türgi, Hispaania ja Saksamaa.

2012. aasta 3.-8. oktoobrini viibisid kaks 11a klassi õpilast (Alar Leemet ja Kaur Hiet) ning õpetajad Reet Lulla ja Liis Ojasaar projekti esimese kohtumise raames Tšehhis. Meie projektipartner Gymnazium J. A. Komenskeho asub linnas nimega Uhersky Brod, Tšehhimaa pealinnast Prahast neljatunnise rongisõidu kaugusel. Viie päeva jooksul pidasime maha mitu koosolekut, kus Alar tutvustas paaril korral kohalviibijatele Eestit ja Saaremaad ning tegi ülevaate meie koolist, Kaur aga andis põhjaliku ülevaate meie riigi religiooniajaloost. Tutvusime linna ja kooliga, osalesime linna aasta kõige tähtsamal pidustusel, saime osa toredast folkloorikontserdist, saime uue kogemuse Rosemary Pilgrimage (protsessioon kirikusse ja jumalateenistus) näol. Kohtusime linnapea ja kohaliku meedia esindajatega, külastasime J. A. Comeniuse muuseumi, Buchlovice lossi ning jalutasime selle ümbruses, külastasime naabruses asuvat Luhacovice kuurortlinnakest ning Velehradi Basilica't — tegemist on ühe märkimisväärsema palverändurite kogunemiskohaga Moraavias (Morava-Tšehhi Vabariigi idapoolne ajalooline piirkond).

13.-17. märtsil 2013 võõrustas SÜG seitsme Euroopa riigi delegatsiooni Kuressaares. Koolirahvas ehk mäletab veel seda ebatavalist sagimist, võõraid nägusid ning erinevate keelte segunemist vahetult enne kevadvaheajale minekut. Meie tegemisi kajastab piisavalt hästi ka kooli koduleht ja seal olev link „Comeniuse projekt“, millele vajutades leiате erinevat taustainfot ja fotomaterjali. Veelkord suured tänud kõigile abilistele!

15.-20. aprillil külastasid õpetajad Ojasaar ja Lulla Sardiinia saart Itaalias. Peatuspaigaks oli linn nimega Nuoro, kus meid võõrustas kohalik kool Liceo Sebastiano Satta. Taas said teoks erinevad projekti puutuvad arutelud ühise laua taga, kuulasime õpilaste ettekandeid kirikuarhitektuuri teemal ning kokkuvõtteid küsitlusest. Osalesime paaril workshop'il: tantsisime populaarset rahvatantsu su ballu sardu ning saime osa ka ühest kostüümishowst nimega Mamuthone, kus meile tutvustati tüüpilisi Sardiinia kostüüme ja maske. Külastasime erinevaid pühapaiku ning tegime väljasõidu mere äärde St. Lucia nimelisse külakesse. Õpetajatel õnnestus Itaalia-sõidu aegu paaril päeval viibida ka Milanos- Milano toomkirik (Duomo di Milano) on kahtlemata muljetavaldav gooti stiilis ehitis ning tõepoolest väärt külastamist.

15.-19. mail olid õpetajad Ojasaar ja Lulla ning neli 11a klassi õpilast (Kärt Männa, Lauri Pöld, Johanna Tahk ning Iiti Toon) Wales'is, meie koolile juba tuttavas õppeasutuses Ysgol Dinas Bran. Taaskord kuulusid meie päevadesse diskussioonid seoses projekti edasiste tegevustega, kuulasime õpilaste ettekandeid, näiteks meie Lauri ja Iiti valmistasid ette esitluse teemal „Saaremaa müüdid ja legendid“ ning Kärt ja Johanna presentatsiooni religiooniteemalise küsitluse kokkuvõttest. Küsitlus sai eelnevalt läbi viidud SÜG-i gümnaasiumi õpilaste seas. Külastasime erinevaid pühapaiku; Beddgelert'i nimelist küla, mis on kuulus oma legendi poolest, mis räägib ustavast koerast Gelertist, kes päästab prints Llewelyn'i poja, sealsamas on ka koera haud. Tegime peatuse, et jäädvustada end fotole Wales'i kõrgema mäe Snowdoni taustal.

Sisseostud said sooritatud Chester'is ning ühel õhtul oli võimalus kuulata kohalike kooride kontserti.

Teine projektihooaeg on kohe-kohe algamas. Ees on sõit Rumeeniasse oktoobri alguses. Kindlasti on aga märkimist väärt see fakt, et BION projektist on alguse saanud ka paar nn. kõrvalprojekti. Juba septembris sõidavad meie kooli põhikooli õpilased Türki, Ayden'isse kohtuma omaealistega ning oktoobris reisivad gümnaasiumi õpilased Saksamaale Speyer'isse. Aga sellest juba edaspidi.

Liis Ojasaar

SÜG-i inglise keele õpetaja, üks BION projekti eestvedajatest.

Project Believe it or not. Wales, 15.-19. mai 2013

15.- 19. mail veetsin tänu projektile "Believe it or not" oma elu ühed meeldejäävamad päevad Walesis. Reis oli igati väärtuslik nii keelepraktika poolest kui ka kohaliku kultuuri ja inimestega tutvumise pärast. Mõned tähtsamad kõmrikeelsed väljendidki on nüüdseks jäädvustunud saarlasest noormehe mällu.

Reis algas kolmapäeva hommikuse bussisõiduga pealinna, kus tuli astuda lennukile. Ümberistumisega Helsinki-Vantaa lennujaamas, saabusime Manchesteri, kus tervitasid meid inglaslik ilm ja toredad inimesed. Järgnes bussisõit Llangollen'isse, kus saadi kokku võõrustava perekonnaga ning suunduti oma kodudesse. Toredad inimesed nimega Charlie ja Sarah viisid mind 7 miili eemale, külasse nimega Carrog, mis sai järgnevateks päevadeks minu Wales'i koduks. Õhtusöök söödud, perega maailmaasjadest ja elust vesteldud, oli aeg astuda maja kolmandale korrusele kosutavaks uneks.

Olles ärgates lummatud ümbritsevast loodusest ja pinnamoest, jätkusid ahhetama-panevad vaatepildid ekskursiooniga erinevates kohtades üle Wales'i, sest tegu pole ju üldse suure pindalaga maa-alaga. Päevasest ekskursioonist jäid meelde Snowdon'i mägi, mis on Wales'i kõrgeim ja ka Bala kolledž ja linnake, kus asub Kõmrimaa suurim järv, sest vihmasajus kogetud jalutuskäik oli enam kui nauditav! Ringreisi vältel kostitasid kohaliku kooli tüdrukud reisijaid mitmete müütide ja legendidega ümberkaudsetest vaatamisväärsustest.

Reedene päev möödus Dinas Bran koolis, kus esitlesime ettekandeid ning tutvusime ka teiste poolt ettevalmistatud esitlustega. Huvitavad esitlused tipnesid matkaga Dinas Bran kunagise kindluse varemete juurde, kus peeti maha üks kosutav piknik.

Laupäeval ootas projektilisi ees reis Chester'isse, kus olevat väga rahuldavad ostlemisfassiliitedid. Selle väitega ei eksitud. Igaüks võis endale leida midagi meelepärast.

Kaunis romaani stiilis linn võlus oma katedraalide ja telliskiviehitistega. Õhtul toimus suure ühendamisjõuga koosoleng Williams'ite perekonna viktoriaanlikus häärberis, kus vaadati Eurovisiooni, tutvuti lähemalt erinevate delegatsioonide liikmetega Saksamaalt, Rumeeniast, Tšehhist, Hispaaniast, Itaaliast ja Wales'ist. Kirev seltskond leidis kärmelt ühise keele ning meeldejäädvalt peolt oli kurb lahkuda — neid inimesi ei pruugi ma kunagi enam oma elus näha.

Ka pühapäev algas kurbades toonides, sest kätte oli jõudnud lahkumise tund. Suured tänusõnad ja kallistused perele edasi antud, hakkas tagasisõit kodumaa poole, kuhu ka mõne tunni pärast õnnelikult jõudsime.

Suur tänu, Liis Ojasaar ja Reet Lulla, et aitasite mul sellise väärtusliku kogemuse võrra rikkamaks saada – mäletan seda pikka aega!

Lauri Põld, 12a

Rahvusvaheline teatrikoolitus Inglismaal

Mul oli tore võimalus osaleda ühes vahvas projektis. Tegu oli noorte teatrikohtumisega, mis kandis nime EDERED. See toimus Inglismaa väikeses linnas nimega Ipswich. Kokku oli seal noori 11 erinevast riigist. Eestist oli kuus last. Kohal olime kümme päeva.

Eestlased teatrilaagris (Vasakult kolmas Maria, paremal ääres Orissaare noormees Taavi Paju)

Meil oli iga päev kokku viis tundi tööd, kus tegelesime tohutult palju nii teatri kui ka kõige sinna juurde kuuluvaga. Sain teada ja kogesin palju uut, mida tahan kindlasti ka oma juhendajale ja kõikidele siinsetele teatritegijatele edasi anda. Suhelda saime vaid inglise keeles. Terve päeva veetsime koos erinevast rahvusest 15-16-aastastega, nalja sai nabani ja igavust ei tundnud ma kordagi, rääkimata koduigatsusest. Samuti olid meil ka üllahedad hommikused ja õhtused programmid, kus saime joosta, tantsida ja erinevaid ülesandeid lahendada. Kogu see kamp, kes seal koos oli, moodustas 10 päevaga ühe suure perekonna, millest oli kohutavalt raske lahku minna.

Ma ei unusta seal veedetud aega kunagi ja suhtlen kindlasti oma EDEREDi perega edasi nii palju kui vähegi võimalik!

Maria Pihlak

Kressendo Tartus popkooripeol!

Selline omamoodi laulupidu toimus juba 2. korda Tartus, seekord 29. juunil.

Tütarlasktekoor Kressendo õppis laule (mida ei olnud mitte vähe- 10 ringis) üsna kaua. Lisaks Tartu repertuaarile tuli paralleelselt omandada ka maakonna juubelilaulupeo laulud. Raske aasta oli! Tartu peo laulude õppimist kergendas aga kindlasti see, et tegemist oli vägagi noortepäraste lauludega (näiteks „Sa haara kinni“, „Helinälg“, „Täna ma ei skoori“, „Palmisaar“, „Ära piina mind“ jt) ja neid lauldi suure lustiga juba Kuressaare linna 450. juubelipidustuste raames koos KG kooriga Vocaliisa.

Kuna olime otsustanud Tartusse jääda ka ööbima, saime teisel päeval tutvuda Tartu linnaga-ülikool, botaanikaaed jm.

Botanikaaias

Ühikuharjutuste ja võistluste jaoks võistkondade liikmed ja treenerid 2013. aasta augustis